

Labyrint als vorm van bezinning - Idee uit Ermelo

In essentie is een labyrint een kruisingsvrij, slingerend pad, dat je langs een aantal windingen naar een centrum leidt; en vanuit dat centrum weer terug naar buiten. Je kunt doelbewust zo'n labyrint door wandelen bij wijze van pelgrimage, als vorm van bezinning en bezieling.

Thema

Veertigdagentijd & Pasen

Tips om zelf een labyrint te maken, inclusief suggesties voor bezinning onderweg.

In essentie is een labyrint een kruisingsvrij, slingerend pad, dat je langs een aantal windingen naar een centrum leidt; en vanuit dat centrum weer terug naar buiten. Je kunt doelbewust zo'n labyrint door wandelen bij wijze van pelgrimage, als vorm van bezinning en bezieling.

Labyrinten binnen het christendom

Labyrinten bestaan al veel langer dan het christendom oud is. Maar nog vóór de middeleeuwen kregen ze gaandeweg een plaats in de christelijke traditie. Het Bijbelse Jericho werd eeuwenlang vaak als labyrint afgebeeld. Op vloeren van vele kerken en kathedralen in Frankrijk, Italië en Engeland werden labyrinten aangelegd. Het bekendste ligt in de kathedraal van Chartres. Maar ook op tal van Nederlandse kerkvloeren, en op buitenlocaties [zijn ze te vinden](#).

Labyrint gemaakt van houtstammetjes, buurtschap Horst nabij Ermelo, Pasen 2015 (foto: Sjaak Teuwissen)

Van oudsher is het labyrint als christelijk symbool specifiek verbonden met de lijdens- of veertigdagentijd en Pasen: labyrint lopen werd een ritueel voor de paasnacht. Het verbeeldt het ondergaan en sterven van Jezus Christus, en Zijn opstanding uit de dood. Of weer anders gezegd: het labyrint symboliseert de ondergang en terugkomst van het licht en daarmee Christus' wederopstanding.

Hiermee is binnen het christendom het oeroude symbool getransformeerd tot paassymbool. Het labyrint lopen kan een heel inspirerend ritueel zijn tijdens de paasnacht. Juist in de duisternis van deze specifieke nacht, krijgt een labyrint vanwege de ambiance als vanzelfsprekend een diepere, mystieke gevoelswaarde, en krijgen meditatieve vragen en opdrachten een diepe lading. Het gebruik van bv grafkaarsjes (Xenos, Action) om de route te markeren, of een Paasvuur om het labyrint bij te lichten, draagt daar zeker aan bij.

Hoe maak ik zelf een labyrint?

Materialen die gemakkelijk voorhanden zijn om een labyrint te leggen zijn:

- steentjes (kiezels) of bakstenen
- takjes uit het bos
- openhaardblokken
- stoepkrijt (in het geval van een groot plein of terras)

Een heel andere optie is: een combinatie van bamboestokken – bij elk tuincentrum te koop – en afzetlint (bouwmarkt). Je hebt dan een zachte ondergrond zoals een grasveld nodig. Prik de bamboestokken in het gewenste patroon in de grond of het gras, en verbind ze aan elkaar met afzetlint. Zo ontstaat een te lopen route tussen het afzetlint door.

Je kunt variëren met touw in plaats van lint, of met tentharingen in plaats van bamboestokken.

Wie beschikt over een (groot) grasveld, het gras wat hoger laat groeien en met de grasmaaier een labyrint maait, maait zichzelf een plekje in de lange traditie van gras-labyrinten. Google maar eens op 'graslabyrint' en kijk dan onder 'afbeeldingen'.

Labyrint op het terrein van de op jongeren gerichte kloostergemeenschap Casella, bij Hilversum (foto: Sjaak Teuwissen)

Vragen en opdrachten voor bezinning onderweg

In een labyrint onderscheiden we ruwweg vijf onderdelen, stations of etappes. Bij elk van deze etappes kun je een bijbelgedeelte rond Jezus Christus aan de orde stellen, of een relevante vraag bedenken die je de pelgrim op het labyrint voorlegt.

Je geeft deze teksten of vragen mee op papier; je spreekt ze in volgorde in op geluidsfragmenten die je via whatsapp stuurt aan de deelnemers; of ze zijn op bordjes te lezen op de juiste plekken binnen het labyrint zelf.

Deze bijdrage is geschreven door ds. Sjaak Teuwissen, verbonden aan de Gereformeerde Kerk (PKN) in Ermelo:

'Sinds mijn tienertijd ben ik in toenemende mate gefascineerd geraakt door labyrinten. Ik ontdekte dat ze al duizenden jaren bestaan, en wereldwijd verspreid over vele culturen voorkomen; dat zelfs het spel ganzenbord dat ik als kind graag speelde, in feite een labyrint is; en dat tal van kerken vloerlabyrinten blijken te hebben. Tijdens een groepsreis naar het Schotse Iona Community op het gelijknamige Schotse eiland kwamen tijdens diverse programma's labyrinten in allerlei soorten en mate aan de orde. Sindsdien gebruik ik ze regelmatig in werkvormen voor bezinning. In het bijzonder tijdens Paasnachtwakes met jongeren in de nacht van Stille Zaterdag op Pasen.'

